

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 7Cdo/92/2018                   |
| Identifikačné číslo spisu: | 5313207839                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 27.03.2019                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Katarína Slováčková      |
| Funkcia:                   | súdca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2019:5313207839.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu P. F., bytom I.-U., Y. U. Z. XXXX, Č.W. E., zastúpeného JUDr. Antonom Kupšom, advokátom so sídlom v Čadci, Moyzesova 34, proti žalovaným 1/ C. O., bytom M., X. XXXX, 2/ D. O., bytom M., X. XXXX, obom zastúpeným Mgr. Ladislavom Švaňom, advokátom so sídlom v Žiline, Veľká Okružná 39, o určenie vlastníckeho práva, vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7 C 85/2013, o dovolaní žalovaných 1/ a 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 13. septembra 2017 sp. zn. 7 Co 225/2017, takto

### rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov dovolacieho konania v celom rozsahu.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Čadca rozsudkom z 23. februára 2017 č. k. 7 C 85/2013-240 (ďalej len „súd prvej inštancie“) I. určil, že parcela CKN č. 9381 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 341 m<sup>2</sup>, ktorá je zapísaná na liste vlastníctva č. XXX v katastrálnom území M., patrí do výlučného vlastníctva žalobcu P. F., rod. F., nar. XX. R. XXXX, trvale bytom Y. U. Z. XXXX, XXX XX I.-U., Č. E., a II. žalobcovi priznal voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Dôvodil, že v súčasnej dobe je vlastníctvo žalovanej parcely na LV č. XXX vedené na žalovaných 1/ a 2/ z dôvodu, že 10. marca 2003 W. X. (matka žalovanej 1/) podala návrh na dodatočné prejednanie dedičstva po svojej nebohej matke X. F., rod. U., okrem iných, aj ku C-KN parcele č. 9381, ktorú nadobudla v uvedenom dedičskom konaní na základe osvedčenia o dedičstve z 27. januára 2004 sp. zn. 4 D 388/03, Dnot 122/03. Následne W. X.Á., rod. F., na základe darovacej zmluvy č. V 801/2000 previedla vlastníctvo k žalovanej parcele na svoju dcéru C. O., rod. X. a zaťa D. O. (žalovaných 1/ a 2/), každému v jednej polovici. Z pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 9 D 118/2014 mal súd prvej inštancie preukázané, že pôvodné dedičské konanie po poručiťke X. F., rod. U., ktorá zomrela XX. F. XXXX, bolo vedené pod sp. zn. D 1150/98. Z Osvedčenia o dedičstve sp. zn. D 1150/98-65, Dnot 209/98 z 8. augusta 2000 vyplýva, že poručiťka X. F., rod. U. zanechala dva závety. Prvý závet bol napísaný na Štátnom notárstve v Čadci 9. júla 1986 vo forme notárskej zápisnice pod č. N 220/86, Nz 222/86,

ktorým poručiťka poručila rodinný dom súp. č. XXX v M., zastavanú plochu pod týmto domom a príľahlú záhradu, svojmu synovi P. F. - žalobcovi. Druhým závetom napísaným u JUDr. Edity Varmusovej, notárky so sídlom v Čadci, 9. februára 1995 vo forme notárskej zápisnice pod č. N 69/95, Nz 70/95, poručila svoj majetok pozostávajúci z poľnohospodárskej a lesnej pôdy a polovice rodinného domu súp. č. XXXX v katastrálnom území M., zastavanú plochu pod týmto domom a záhradu, svojej dcére W. X., rod. F.. Dedičia boli s obsahom oboch závetov oboznámení, na čo uviedli, že ich obsahom porozumeli a súhlasia s nimi v plnom rozsahu, na základe čoho prichádza do úvahy dedenie zo závetu. Z osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000 vyplýva, že dedičstvo pozostávajúce z rodinného domu súp. č. XXX na parcele KN 9381 k. ú. M. v cene 33.790,- Sk, spolu so zastavanou plochou a príľahlou záhradou v cene 9.858,- Sk, vedľajšou stavbou - hospodárskou budovou v cene 14.200,- Sk, sa potvrdzuje synovi poručiťky P. F. ako dedičovi zo závetu. Dedičstvo pozostávajúce z polovice rodinného domu súp. č. XXXX na parcele KN 9379 kat. územie M. v cene 290.293,- Sk, polovice vonkajších úprav - žumpy, spolu so zastavanou plochou a príľahlou záhradou v cene 8.615,- Sk, poľnohospodárskou a lesnou pôdou v kat. území M., sa potvrdzuje dcére poručiťky W. X., rod. F., ako dedičke zo závetu. V záвете spísanom formou notárskej zápisnice u JUDr. Edity Varmusovej č. N 69/95, Nz 70/95 bolo dané poučenie v zmysle § 479 Občianskeho zákonníka o neopomenuteľných dedičoch, ku ktorému poručiťka uviedla, že svojmu synovi P. F. závetom zo dňa 9. júla 1986 pod č. N 220/86, Nz 222/86 poručila dom č. XXX v M. a zastavanú plochu pod týmto domom a žiada, aby ostatné jej deti rešpektovali obidva závety. Oba závety ako písomný právny úkon bolo potrebné vykladať podľa výkladových pravidiel uvedených v § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka. K posúdeniu obsahu skutočnej vôle pisateľa závetu, ak sú o ňom pochybnosti, je preto potrebné zisťovať okrem znenia textu listiny (slovného výkladu), aj všetky okolnosti, za ktorých bol prejav vôle obsiahnutý v záвете urobený a z ktorých možno odvodiť skutočnú vôľu poručiťka. Z prvého závetu poručiťky X. F. rod. U. jednoznačne vyplýva, že jej vôľou bolo, aby jej rodinný dom súp. č. XXX spolu so „zastavanou plochou a príľahlou záhradou“ nadobudol žalobca. Poručiťka neskôr síce vystavila ďalší závet, avšak k zrušeniu prvého závetu vyhotovením novšieho závetu by došlo len vtedy, ak novšie vyhotovený závet by nemal obstať popri skoršom vyhotovenom záвете. Poručiťka X. F., rod. U., v druhom záвете poručila svojej dcére W. X. iné nehnuteľnosti, ako boli nehnuteľnosti uvedené v prvom záвете, pričom z druhého závetu písomne vyplýva, že žiada, aby aj ostatné jej deti rešpektovali obidva závety. Z uvedeného vyplýva, že neskorší závet obstoí popri skoršom záвете v zmysle § 480 Občianskeho zákonníka. Vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že skutočná vôľa poručiťky bola, aby rodinný dom súp. č. XXX spolu so „zastavanou plochou a príľahlou záhradou“, ktorú predstavuje žalovaná parcela, nadobudol žalobca. Súd prvej inštancie nepovažoval za dôvodnú námietku žalovaných, že poručiťka X. F., rod. U. v čase spísania prvého závetu nebola výlučnou vlastníčkou sporného pozemku, ale iba jeho podielovou spoluvlastníčkou v podiele dvoch štvrtín. Na základe vykonaného dokazovania bolo možné ustáliť, že medzi pôvodnými pozemnoknižnými spoluvlastníkmi došlo v minulosti k reálnej del'be, ktorú mal preukázanú z výsluchu žalobcu, žalovaných 1/ a 2/, z výsluchu svedkov U. F. a L. F., ako aj obhliadkou na mieste samom, z ktorej bolo možno vyvodiť, že sporný pozemok v dávnej minulosti užívali rodičia žalobcu. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal náhradu trov v rozsahu 100 %.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalovaných rozsudkom z 13. septembra 2017 sp. zn. 7 Co 225/2017 napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 a 2 CSP a v konaní úspešnému žalobcovi priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. V odôvodnení rozsudku odvolací súd uviedol, že záver súdu prvej inštancie, ktorý vyhovel žalobe žalobcu na určenie, že je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - CKN parcely č. 9381 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 341 m<sup>2</sup> k. ú. M., vedenej na LV č. XXX, je správny. Na základe vykonaného dokazovania a vyhodnotením všetkých zistených skutkových okolností správne súd prvej inštancie vyvodil, že žalobca sa stal nadobúdateľom žalovanej parcely už na základe osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000 sp. zn. D 1150/98-65 po nebohej poručiťke X. F., rod. U.. Na doplnenie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvej inštancie a vo vzťahu k odvolacím námietkam žalovaných odvolací súd zdôraznil, že v zmysle § 132 ods. 1 Občianskeho zákonníka vlastníctvo veci sa (pri prechode vlastníctva) nadobúda aj dedením. Jedná sa o odvodený spôsob nadobudnutia vlastníctva, kedy nadobúdateľ sa stáva zásadne vlastníkom, len pokiaľ bol aj jeho právny predchodca vlastníkom.

Súd prvej inštancie správne vyhodnotil okolnosti prejednávania dedičstva po neb. poručiťke X. F., rod. U., keď z obsahu spisu sp. zn. D 1150/98 (teraz sp. zn. 9 D 118/2014) vyplýva taký postup notára pri prejednaní dedičstva, ktorý vzal do úvahy tak (prvý) závet napísaný poručiťkou na Štátnom notárstve v Čadci 9. júla 1986 vo forme notárskej zápisnice pod č. N 220/86, Nz 222/86, ako aj (druhý) závet napísaný u JUDr. Edity Vármusovej - notárky so sídlom v Čadci, 9. mája 1995 vo forme notárskej zápisnice pod č. N 69/95, Nz 70/95. Ako vyplýva z osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000 sp. zn. D 1150/98-65 - čl. II. Aktíva, čl. IV. „Dedičstvo pozostávajúce z“, predmetom prejednávania dedičstva bol „rodinný dom č. s. XXX na parc. KN 381 kat. územie M. v cene 33.790,- Sk spolu so zast. plochou a príľahlou záhradou v cene 9.858,- Sk, vedľajšou stavbou - hospodárska budova v cene 14.208,- Sk, t. j. spolu v cene 367.086,- Sk podľa znaleckého posudku vypracovaného znalcom z odboru stavebníctvo, oceňovania nehnuteľností Ing. Pavlom Janešíkom zo dňa 25.01.1999“. Táto časť dedičstva bola potvrdená synovi poručiťky P. F. - žalobcovi, ako dedičovi zo závetu. S uvedeným obsahom znenia dedičského rozhodnutia korešponduje obsah znaleckého posudku č. 10/1999, ktorý bol vypracovaný znalcom Ing. Vladimírom Kubínom pre potreby dedičského konania, z ktorého vyplýva (IV. Záver), že predmetom ocenenia boli: a) dom č. p. XXXX b) dom č. p. XXX c) vedľajšie stavby c1) hospodárska budova, d) vonkajšie úpravy, d1) žumpa, e) pozemky: e1) parcela č. KN 9379 e2) parcela č. KN 9380 a e3) parcela č. KN 9381, vo vzťahu ku ktorej bola stanovená hodnota 9.858,- Sk, t. j., ako bola aj uvedená a špecifikovaná v čl. II. a čl. IV. osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000. Na základe uvedeného odvolací súd zhodne so záverom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že predmetom dedičstva po nebohej X. F., rod. U. a predmetom vydaného osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000 spolu s domom súp. č. XXX bola aj „zastavaná plocha a príľahlá záhrada“, ktorú predstavovala KN parcela č. 9381 k. ú. M. a vo vzťahu ku ktorým (domu a pozemku) nadobúdateľom dedičstva sa stal žalobca. Na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a z obsahu dedičského konania nevyplýva, že by vôľa dedičov po poručiťke X. F., rod. U. bola prejavená pri prejednávaní dedičstva inak. S uvedeným korešponduje aj výpoveď svedka L. F.M. - ďalšieho dediča po nebohej poručiťke X. F., rod. U., ktorý vo vzťahu k prejavenej vôli dedičov v dedičskom konaní potvrdil, že existovala dohoda súrodencov o tom, že na základe dedičského konania sa žalobca stane nadobúdateľom drevenice súp. č. XXX a pozemku okolo drevenice, teda pozemku, ktorý je predmetom tohto sporu. Za nadobúdateľku dedičstva k žalovanej parcele preto nebolo dôvodné považovať právnu predchodkyňu žalovaných 1/ a 2/ W. X., rod. F. v dôsledku dodatočného prejednávania dedičstva po neb. poručiťke X. F., rod. U., na základe osvedčenia o dedičstve 4 D 388/03-16 z 27. januára 2004, keďže v tom čase už vlastníctvo k žalovanej parcele svedčilo žalobcovi na základe právoplatne skončeného dedičského konania po nebohej X. F., rod. U., v zmysle osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000, sp. zn. D 1150/98-65. Za nedôvodnú odvoláciu námietku žalovaných považoval odvolací súd tvrdenie, že žalobca sa nemohol domáhať určenia vlastníckeho práva k žalovanej parcele v celosti. Žalobca sa v tomto konaní domáha určenia vlastníckeho práva k žalovanej parcele v takom rozsahu, ako mu bolo priznané vlastníctvo na základe osvedčenia o dedičstve z 8. augusta 2000. Tvrdenia žalovaných o tom, že vlastníctvo k žalovanej parcele svedčí aj iným (tretím) osobám, je pre dané konanie právne bezvýznamné, keďže uvedené osoby účastníkmi tohto konania neboli a rozsudok súdu by pre nich v zmysle § 228 ods. 1 CSP záväzný nebol. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu potvrdil. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal proti žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podali žalovaní 1/ a 2/ dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovali z § 420 písm. f/ CSP tvrdiac, že postupom odvolacieho súdu im bola znemožnená realizácia ich procesných práv do tej miery, že došlo k zásahu do ich práva na spravodlivý súdny proces. Podľa názoru dovolateľov napadnutý rozsudok neobsahuje riadne a vyčerpávajúce odôvodnenie. Odvolací súd potvrdil napadnuté rozhodnutie, keď na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie dospel nesprávnym postupom k porušeniu procesných práv vlastníckych žalovaných 1/ a 2/ z dôvodu, že žalobca nemohol žalovanú spornú parcelu nadobudnúť v celosti, keďže jeho právna predchodkyňa nebola v tom čase vlastníčkou. Dodali, že ich právna predchodkyňa zdedila predmetnú parcelu v dodatočnom dedičskom konaní sp. zn. 4 D 388/03. Poukázali na čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, rozhodnutia Najvyššieho súdu

Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 46/2001 a 6 Cdo 73/2010. Navrhli, aby dovolací súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie.

4. Žalobca vo vyjadrení k dovolaniu uviedol, že nie je daný dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP. Podľa jeho názoru spočíva napadnutý rozsudok na postačujúcich skutkových zisteniach, ich vecne správnom právnom posúdení a odôvodnení. Dodal, že mu nie je zrejmé odôvodnenie dovolania citáciou rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 Cdo 46/2001 a 6 Cdo 73/2010. Navrhol dovolanie zamietnuť a priznať mu trovy dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ CSP).

6. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Dovolací súd nie je súdom tretej inštancie, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (viď napríklad rozhodnutia sp.zn. 2 Cdo 165/2017, 3 Cdo 14/2017, 4 Cdo 157/2017, 5 Cdo 155/2016, 8 Cdo 67/2017).

7. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (1 Cdo 18/2018, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 95/2017, 5 Cdo 87/2017, 8 Cdo 99/2017).

8. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprisnenými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať rozširujúco; namiesto je skôr reštriktívny výklad (1 Cdo 26/2017, 2 Cdo 154/2017, 3 Cdo 42/2017, 4 Cdo 209/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 163/2017, 8 Cdo 73/2017).

9. Mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

10. Žalovaní 1/ a 2/ vyvodzujú prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (1 Cdo 42/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 41/2017, 4 Cdo 131/2017, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto aj v danom prípade skúmal opodstatnenosť argumentácie žalovaných, že v konaní došlo k nimi tvrdenej vade zmätočnosti.

12. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky

poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

13. Pojmovým znakom vady zmätočnosti uvedenej v § 420 písm. f/ CSP je, že a/ k nej došlo nesprávnym „procesným“ postupom, ktorý b/ znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva c/ v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to, ako súd viedol konanie) znemožňujúca strane sporu (účastníkovi konania) realizáciu jej procesných oprávnení a máriaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 162/2017, 3 Cdo 22/2018, 4 Cdo 87/2017, 5 Cdo 112/2018, 7 Cdo 202/2017, 8 Cdo 85/2018). Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach opakovane zdôrazňuje, že pojem „procesný postup“ nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním na meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou (návrhom) uplatneného nároku (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 220/2017, 3 Cdo 110/2017, 4 Cdo 128/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 35/2018, 8 Cdo 56/2017, 1 VCdo 2/2017).

15. Pokiaľ „postupom súdu“ nie je rozhodnutie súdu - finálny (meritórny) produkt prejednávania veci v civilnom konaní, „postupom súdu“ nemôže byť ani časť rozhodnutia - jeho odôvodnenie (obsah, spôsob, kvalita, výstižnosť, presvedčivosť a úplnosť odôvodnenia), úlohou ktorej je vysvetliť dôvody, so zreteľom na ktoré súd rozhodol (1 Cdo 18/2018, 2 Cdo 39/2018, 3 Cdo 173/2017, 7 Cdo 150/2017, 8 Cdo 49/2017). Otázku ústavnej súladnosti právneho záveru dovolacieho súdu založeného na takomto chápaní pojmu „procesný postup súdu“ posudzoval už ústavný súd (I. ÚS 21/2018, III. ÚS 614/2017, IV. ÚS 88/2018), podané sťažnosti však odmietol s odôvodnením, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup najvyššieho súdu pri rozhodovaní o dovolaní nemajúci oporu v zákone.

16. Pokiaľ žalovaní 1/ a 2/ namietajú, že odôvodnenie napadnutého rozsudku nemá zákonom stanovené náležitosti a naznačujú, že je nepreskúmateľné, lebo náležite nereaguje na ich odvolaciu argumentáciu, dovolací súd uvádza, že už dávnejšia judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) zastávala názor, že nepreskúmateľnosť rozhodnutia nezakladá zmätočnosť rozhodnutia a prípustnosť dovolania; nepreskúmateľnosť bola považovaná len za vlastnosť rozhodnutia súdu, v ktorej sa navonok prejavila tzv. iná vada konania majúca za následok nesprávne rozhodnutie veci. S tým názorom sa stotožnil aj ústavný súd (I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015, III. ÚS 288/2015 a I. ÚS 547/2016).

17. Na zásade, podľa ktorej nepreskúmateľnosť zakladá len tzv. „inú vadu konania“ (teda nie zmätočnosť) zotrvalo aj zjednocujúce stanovisko R 2/2016 prijaté za predchádzajúcej právnej úpravy civilného konania, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.“. Zmeny v právnej úprave dovolania a dovolacieho konania, ktoré nadobudli účinnosť od 1. júla 2016, sa podstaty a zmyslu tohto stanoviska nedotkli, preto ho treba považovať aj naďalej za aktuálne (1 Cdo 228/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 92/2018, 4 Cdo 59/2017, 5 Cdo 45/2018, 7 Cdo 141/2017, 8 Cdo 49/2017).

18. V danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinělých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské

práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

19. Dovolací súd mal na zreteli, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05). Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamena, že súd musí dať podrobnú odpoveď na každý argument účastníka konania (II. ÚS 76/07). V posudzovanom prípade odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 CSP. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí pritom jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu (I. ÚS 259/2018). Z odôvodnení rozhodnutí súdov oboch inšancií (chápaných ako celok) je v danom prípade dostatočne zrejmé, čoho a z akých dôvodov sa strany domáhali, čo navrhovali, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd, ako ich posudzoval odvolací súd, aké závery zaujal k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil. V odôvodnení ich rozsudkov sú citované ustanovenia, ktoré aplikovali a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté rozhodnutie oba súdy náležite vysvetlili.

20. Obsah spisu v ničom neopodstatňuje tvrdenie dovolateľov, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil spôsobom súladným so zákonom. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľov. Žalovaní tvrdia, že tým, že odvolací súd rozhodoval na základe vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie a s jeho skutkovými závermi (v súhrne, ale tiež v jednotlivostiach) sa stotožnil, porušil ich procesné práva vlastnícke; takáto argumentácia žalovaných je neopodstatnená. Treba dodať, že ťažisko dokazovania je v konaní pred súdom prvej inštancie a jeho skutkové závery je oprávnený dopĺňať, prípadne korigovať odvolací súd, ktorý za tým účelom môže v medziach zákona vykonávať dokazovanie. Dovolací súd nemôže preskúmavať správnosť a úplnosť skutkových zistení a v nadväznosti na to posudzovať, či súdy správne vyhodnotili výsledky vykonaného dokazovania, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy (1 Cdo 272/2014, 2 Cdo 94/2016, 3 Cdo 460/2015, 4 Cdo 133/2015, 5 Cdo 155/2015, 7 Cdo 21/2014, 8 Cdo 133/2016), lebo na rozdiel od súdu prvej inštancie a tiež odvolacieho súdu nemá možnosť vykonávať dokazovanie; v zmysle § 442 CSP je totiž viazaný skutkovým stavom zisteným odvolacím súdom.

21. Najvyšší súd vzhľadom na to dospel k záveru, že skutkové alebo právne závery odvolacieho súdu nie sú v danom prípade zjavne neodôvodnené a nezlučiteľné s čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava“) a že odôvodnenie dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu ako celok spĺňa zákonom stanovené parametre.

22. Pokiaľ žalovaní 1/ a 2/ vytýkajú odvolaciemu súdu nesprávne vyhodnotenie dôkazov (závetov, osvedčenia o dedičstve 4 D 388/03-16 z 27. januára 2004), najvyšší súd pripomína, že (ani prípadné) nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou posudzoval ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017).

23. Dovolatelia napokon vyvodzujú prípustnosť dovolania aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie. Dovolací súd uvádza, že už podľa predchádzajúcej úpravy občianskeho súdneho konania dospel najvyšší súd k záveru, že realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012 a tiež 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011, 7 Cdo 26/2010 a 8 ECdo 170/2014). Na tom zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax dovolacieho súdu (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo

94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018). Tiež podľa názoru ústavného súdu (IV. ÚS 196/2014) prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu zmätočnosti.

24. Z týchto vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaných 1/ a 2/ odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

25. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 .

### **Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.